

Őrház az ezeréves határon

Nagy sikerű fotókiállítás keretében mutatta be a Budakeszi Kultúra Alapítvány a történelmi Magyarország legkeletibb magyar vasúti őrházának felújításakor és az átadási ünnepségen megörökített legkülönlegesebb pillanatokat a budakeszi Kálvin-teremben, március 13-án.

2008 Pünkösdjére ugyanis egy budakeszi baráti társaság kezdeményezésére elsősorban civil adományokból és a helyi önkormányzat támogatásával megújult a Magyar Királyi Államvasutak 30-as számú vasúti őrháza a történelmi Magyarország legkeletibb határátkelőjén, Gyimesbükkön. Az épület vasúttörténeti emlék, 112 éve,

Fotó: Salamon László

1897-ben épült és a XX. század vérzivataros történelmének egy valóságos darabja. A helyet történelmi hangulata és jelentősége miatt évről évre turisták ezrei keresik fel.

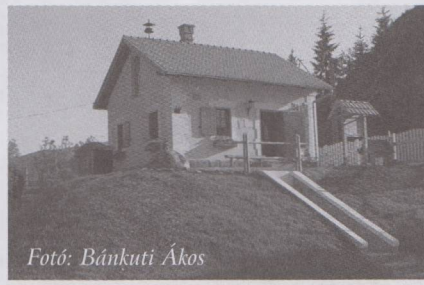
A felújítást végző budakeszi csapat, Bánkuti Ákos, Herein Gyula, Herein István, Mayer Gábor és Szász Károly több száz felvételéből válogatott képanyag, kiegészítve Bodola Gergely, Czifra Lajos és Hisnyay-Heinzelmann Béla fotóival, bepillantást enged a vasúti őrház múltjába, bemutatja az őrház újjászületésének legfőbb állomásait és ízelítőt ad a Pünkösd vasárnapi őrházavatásról is, közel húsz ezer ember jelenlétében a Gyimesi-szorosban: a szabadtéri miséről a kontumáci kápolnánál, az avatási ünnepségről és a magyar címeres Nohab-mozdony érkezéséről. Néhány kép az új munkálatokról is tájékoztatást ad, így a kontumáci kápolna felújításáról és a Rákóczi-vár állagmegóvásáról, amely a beérkező adományoktól függően 2009 Pünkösdjére készül el.

A kiállítást Karátson Gábor, Kossuth (2006)-, Munkácsy (2003)- és József Attila-díjas (2005) festő, író, műfordító nyitotta meg. A neves személyiség, akit 1956 után az ELTE forradalmi bizottsági tagsága miatt három év börtönre ítélték, de '58 végén szabadon engedték, a nyolcvanas években környezetvédelmi aktivistaként, a Duna-kör tagjaként is ismertté tette nevét.

A rendezvény díszvendége volt Deáky András, gyimesbükki nyugdíjas iskolaigaz-

gató, akit leginkább „az ezeréves határ őreként” emlegetnek. Ő volt az, aki felismerte ennek a talpalatnyi épületnek és környékének a jelentőségét, megfogalmazta és hirdette az üzenetét és beleavatózott a sorsába, amikor a megmentéséhez arra volt szükség. Az őrház sorsa ugyanis megpecsételődni látszott, amikor a román vasút eladta egy román embernek, aki az építőanyagért elbontotta volna. A magyar nyelvű oktatásért sokat tett, a magyar és helyi hagyományok őrzését is felvállaló tanár azonban az épületet megvásárolta - mint mondta: „nem a magam számára, hanem valamennyi magyar számára” - és a gyimesbükki önkormányzatnak adományozta, hogy aztán azt a budakesziek és a Budakeszi Kultúra Alapítvány több mint kétszáz adományozójának segítségével megmentsék az utóknak.

A műsorban közreműködött Konkoly Csenge ifjú népdalénekes Budapestről és Antal Tibor csángó népdalénekes Gyimesbükkéről. Antal Tibor a gyimesfelsőlaki Árpád-házi Szent Erzsébet Római

Fotó: Bánkuti Ákos

Katolikus Gimnázium tanára, aki zenét oktat, énekkart, zenekart működtet és a csángó hagyományok ápolója. Az intézmény a legkeletibb magyar nyelvű gimnázium a Kárpát-medencében, ahol gyimesi és moldvai csángó, valamint székely fiatalokat készítenek fel a továbbtanulásra. A gyimesfelsőlaki plébános, Berszán Lajos kezdeményezésére 1994-ben egy közösségi házban harminc gyerekekkel elindított magyar oktatásból nőtt ki a mára 368 diákot 25 fős tantestülettel oktató gimnázium. Antal Tibor énekhanga különösen emlékeztetett a vasúti őrház 2008 Pünkösd vasárnapi átadó ünnepségét, hiszen ő volt az, aki a Boldogasszony anyánkat és a Székely himnuszt énekelte a magyar címeres 017-es Nohab mozdony érkezésekor.

A megnyitón a zsúfolásig megtelt teremben a vendégek között köszöntöttük Rodics Gergelyt, a Pogány-havas Kistérségi Társulás ügyvezető igazgatóját Csíksomlyóról, Sárig Attilát, több-

szörös siklóernyős országos bajnokot Romániában, a gyimesbükki Aldomás Panzió tulajdonosát, Répay Andrást, a gyimesfelsőlaki Tatros Panzió tulajdonosát, Simó Józsefet, a Czegei Wass Albert Alapítvány elnökét, Bognár Andrást, Páty polgármesterét, Szemereki Zoltánt, aki 1990-től 2002-ig Budakeszi polgármestere és Farkas Gyulát, aki 1986-tól 1990-ig tanácselnöke és 2002-től 2006-ig Budakeszi polgármestere volt, Kerékné Monori Klárát, a pátyi művelődési ház vezetőjét, Kőrösiné dr. Merkl Hildát, a Prohászka Ottokár Katolikus Gimnázium igazgatónőjét, Béresné Dávid Magdolnát, a Nagy Gáspár Városi Könyvtár igazgatónőjét, a Family Frost Kft. törökbálinti központjának több munkatársát, dr. Rodics Károlyt, a Budai Máv Kórház volt igazgató-helyettesét.

A MUNKÁK FOLYTATÓDNAK

Salamon József, Gyimesbükk plébánosa az őrház mellett, az ezeréves határon álló kontumáci kápolna környezetének rendezésébe kezdett, hiszen az őrház mellett ez az első épület, amit a Gyimesi-szoroson beérkezők először meglátnak. A munkákat az egyházközösség önerőből végzi. A kápolna díszkivilágításához szükséges áramellátás megoldásához azonban a helyi erő kevés, ezért a Budakeszi Kultúra Alapítvány segítségét kérték. Szándékaink találkoztak, hiszen az őrház felújításá-

Fotó: Bánkuti Ákos

nál magunk is terveztük egy web-kamera elhelyezését a kontumáci kápolna tornyába, ami a világhálón keresztül bármikor és bárholnag megtekinthetővé tenné a szorost és az őrházat. Ennek egyetlen akadálya az volt, hogy sem áramellátása, sem telefonvonala nem volt a kis templomnak. A kápolna körüli munkálatok idén augusztus végére fejeződnek be. A Rákóczi-vár állagának megóvását, kitisztogatását pedig idén tavasszal szeretnénk megkezdeni, hogy Pünkösd vasárnapjára, amikor a tavalyihoz hasonló találkozók készül a Gyimesi-szorosban és a Székely gyors is megérkezik, ezúttal 17 vasúti kocsival és nyolcszáz emberrel, a változás már érzékelhető legyen.

Kérjük, támogassa céljainkat!
OTP 11742348 – 20016612 (alszámla)
„Kontumáci kápolna és Rákóczi-vár”

